

Thema 6 **Bereikbaarheid en Mobiliteit**

HIER DOEN WE HET VOOR!

De verbindingen van en naar de Waddeneilanden en Waddenzeehavens zijn onderhevig aan veranderingen die zich in de natuur afspelen. De bodem van de Waddenzee is tegen de zeespiegelstijging in omhoog gekomen én doet dat nog steeds. Mede daardoor hebben we te maken met toenemende hoeveelheden slib en een veranderende getijdenstroming, die weer effect hebben op de diepte en breedte van de vaargeulen. Op termijn krijgt het gebied waarschijnlijk te maken met een versnelde zeespiegelstijging wat voor nieuwe uitdagingen zorgt. Daarnaast worden er nieuwe (duurzame) eisen gesteld aan de manier waarop we de vervoersketen en de havens inrichten en aan de manier waarop we reizen. De bereikbaarheids- en mobiliteitsvraagstukken worden door de opdrachtgevers en belanghebbenden in gang gezet met hulp van PRW.

Om dit doel te bereiken hebben we in 2019 gewerkt aan:

Lange termijn verkenning bereikbaarheid en mobiliteit Waddeneilanden

Project in het kort

Dit project omvat de lange termijn verkenning naar de bereikbaarheid en mobiliteit van de Waddeneilanden (2050). Een belangrijk en, gelet op de morfologische ontwikkelingen, in toenemende mate urgent, maar ook een uitdagend en kansrijk dossier, dat op de langere termijn vraagt om een waardegedreven systeemspromg. Energietransitie, benutting van technologische ontwikkelingen van vervoersoplossingen (smart shipping, scheepsinnovatie, maar ook ontwikkeling van buisconcepten en drones) en scherpere keuzes voor bijvoorbeeld scheiden van vervoersstromen, beperken van vervoerstonnen, keuze in aanlandplekken etc. kunnen mogelijk drager zijn van deze systeemspromg. De bereikbaarheid van de Waddeneilanden en de zoektocht naar een mobiliteitssysteem dat goed aansluit bij de status als Werelderfgoed vormen hierin een harde randvoorwaarde.

Dit hebben we gedaan

We benutten voor de lange termijn verkenning voor de Waddeneilanden kennis en inzichten vanuit de transitiekunde. We zoeken daarvoor innovaties op. Zo bracht de Energy Observer op uitnodiging van PRW een bezoek aan het Waddengebied. En voerden we met behulp van studenten een scan uit naar wereldwijde ontwikkelingen op het vlak van (duurzame) mobiliteitsconcepten. Nu werken we in co-creatie met Greenbridges aan het verder vormgeven van de lange termijn verkenning. De uitvoering hiervan loopt door in 2020.

We organiseerden een WadLab | Ecothon duurzame mobiliteit Waddeneilanden, waarin ecologen via een designthink-aanpak aan de slag gingen met protoypen van ultiem duurzame mobiliteitsystemen, uitgaand van de kwaliteiten en kwetsbaarheid van het waddenecosysteem.

Dit hebben we in 2019 bereikt

Door onze aanpak en door gesprekken met stakeholders en eilandbesturen agendeerden we het vraagstuk rond bereikbaarheid en mobiliteit Waddeneilanden breder. De kennis over morfologie en klimaat maakten we zo meer zichtbaar en daarmee ook bespreekbaar(der).

"DIE GOEIE VERBINDING IS NIET ALLEEN EEN TRAJECT DIE JE AFLEGT, MAAR DAT IS OOK DE LEEFBAARHEID GARANDEREN VAN DE EILANDEN."

– Ineke van Gent, burgemeester van Schiermonnikoog, tijdens interview voor transitie schets duurzame bereikbaarheid en mobiliteit Waddeneilanden

Lange termijn verkenning bereikbaarheid en mobiliteit Waddenzeehavens

Project in het kort

Voor de Waddenzeehavens is bereikbaarheid vanaf zee cruciaal. De mogelijkheden voor een duurzame bereikbaarheid worden al volop verkend door de opdrachtgevers en andere partijen in het gebied. Slimmer omgaan met slib ('nature based solutions') bijvoorbeeld of het uitvoeren van maatregelen waarbij gebruik wordt gemaakt van getijdeströmungen. Met het oog op de toekomst en de morfologische ontwikkelingen in de Waddenzee is het ook voor de havens relevant nú de vraag te stellen of deze maatregelen op de lange termijn hun doelen behalen. Of dat we na moeten denken over wellicht een ander logistiek- of vervoerssysteem in 2050, waarbij we ook voorbij onze eigen grenzen kijken en leren van best practices uit binnen- en buitenland.

Dit hebben we gedaan

Voor verduurzaming en bereikbaarheid van de havens verkennen we onder andere in samenwerking met Port of Harlingen de mogelijkheden voor het nuttig toepassen van havenslib in het achterland van Harlingen. We benutten hierbij de leerervaring uit de Eems-Dollard. Met Groningen Seaports en Port of Den Helder staan verkennende gesprekken geagendeerd, waaruit meer focus zal moeten blijken voor de uit te voeren verkenning. We zien hierbij kansen om het bereikbaarheidsvraagstuk te koppelen aan waterstof/energietransitie en verduurzaming van (wadden)scheepvaart aan te jagen. Een verkennend gesprek met de Rijksrederij (als mogelijk launching customer) hierover heeft inmiddels plaatsgevonden.

Dit hebben we in 2019 bereikt

De leerervaringen uit het nuttig toepassen van slib uit de Eems-Dollard benutten we in het onderzoek naar nuttig toepassen slib Haven in Harlingen.

